

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Puhemiesneuvoston aamukoulu 9.10.2025

Vt. pääsihteeri Koillisen lausuntopyyntö valiokuntaviestinnän periaatteista

Eduskuntaryhmille on esitetty lausuntopyyntö tarpeesta arvioida valiokuntaviestinnän periaatteita.

Katsaus nykykäytäntöihin

1 Virallisviestintä

Eduskunnan kanslian viestintäyksikkö vastaa virkatoimena valiokuntien toiminnasta viestimisestä. Valiokuntaviestinnän pääpaino on päätösviestinnässä eli siinä, miten eduskunta tiedottaa valiokuntien mietinnöistä ja lausunnoista. Viestinnän keinovalikoimaan kuuluvat esimerkiksi tiedotteet, tiedotustilaisuudet ja julkaisut sosiaalisessa mediassa. Valiokuntaviestintää on viimeksi kehitetty vuonna 2023 virkamiestyöryhmässä.¹ Työryhmän mukaan valiokuntatyöhön kohdistuu julkisuudessa erityisen suurta mielenkiintoa. On tärkeää, että eduskunta pystyy institutionaalisesti viestimään päätöksistä oikea-aikaisesti, ymmärrettävästi ja objektiivisesti. Puhemiesneuvoston aamukoulussa 20.9.2023 esiteltyjen työryhmän suositusten mukaan viestinnässä noudatetaan seuraavia periaatteita.

1. Vastuuviestijä ja valiokuntaneuvokset tekevät viestintäsuunnitelman jokaisen syys- ja kevätkauden alussa. Suunnitelma annetaan valiokunnalle tiedoksi.
2. Vastuuviestijä ja valiokuntasihteeristö pitävät yhteyttä viikoittain.
3. Vastuuviestijä voi valiokunnan toiveesta osallistua ratkaiseviin kokouksiin. Suuren valiokunnan kokouksissa on aina läsnä viestintäasiantuntija.
4. Tiedotteissa noudatetaan yhdenmukaista linjaa. Tärkeitä mietinnöistä ja lausunnoista viestitään vähintään lyhyellä ja teknisellä tiedotteella.
5. Tiedotteista pyritään tekemään mahdollisimman selkeitä.
6. Valiokunnan viestinnän kanavat ovat eduskunnan viestinnän sähköposti, eduskunnan yhteiset sosiaalisen median tilit, eduskunnan verkkosivut, tiedotustilaisuudet ja verkkolähetykset.
7. Viestinnässä otetaan huomioon valiokuntien erikoispiirteet, ja viestintä räätälöidään tarvittaessa kullekin valiokunnalle sopivaksi.

Valiokunnan päätöksistä viestitään aina vasta asian tultua loppuun käsitellyksi ottaen huomioon voimassa olevat säännökset valiokuntakäsittelyn julkisuudesta. Pääsääntöisesti viestiminen tapahtuu valiokunnan kokouksen päätyttyä. Tarvittaessa päätöksistä on tiedotettu myös

¹ Työryhmään kuuluivat apulaispääsihteeri Timo Tuovinen, valiokuntaneuvokset Olli Hietanen, Marja Lahtinen, Tiina Larvala ja Anna Sorto, viestintäpäälliköt Heli Kesti-Ylioja, Petteri Nyman ja Anne Sjöholm, viestintäasiantuntijat Aki Asola, Tiina Deboo, Janne Halttu, Rami Kurth, Erik Ståhl ja Tiina Virtanen sekä demokratiakasvatuksen asiantuntija Mikko Tujula.

kokouksen kuluessa kyseisen asiakohdan tultua käsitellyksi. Aloite viestinnän aikaistamisesta voi tulla eduskunnan viestintäyksiköltä, mutta asiasta päättää viime kädessä valiokunta.

Suuren valiokunnan yksittäisistä päätöksistä on säännönmukaisesti tiedotettu jo kokouksen kuluessa niihin kohdistuneen yleisen mielenkiinnon vuoksi ottaen huomioon valiokunnan kokouksen ajoittuminen myöhäiseen perjantai-iltapäivään. Tarvittaessa kokous on keskeytetty lyhyen tiedotustilaisuuden ajaksi.

2 Eduskuntaryhmien ja kansanedustajien poliittinen viestintä

Eduskunnan kanslian viestinnän rinnalla eduskuntaryhmät ja yksittäiset kansanedustajat tekevät valiokuntatyöstä poliittista viestintää mm. ottamalla asioihin kantaa sosiaalisessa mediassa, laatimalla tiedotteita ja antamalla haastatteluja median edustajille kokoushuoneiden käytävillä.

Lausuntopyynnössä esitetyin perustein oikeudellista estettä ei ole sille, että eduskuntaryhmät tai valiokunnan jäsenet viestivät valiokunnan päätöksistä eri kanavissa, tai sille, että yksittäiset edustajat antavat medialle haastatteluja asioiden tultua loppuun käsitellyksi, vaikka valiokunnan kokous olisi vielä kesken. Valiokunnan jäsenet voivat kuitenkin sopia puheenjohtajan aloitteesta tai muutoin, että myös poliittinen viestintä tapahtuu vasta kokouksen loputtua.

3 Lausuntopalaute

Lausuntopyynnössä eduskuntaryhmiä pyydettiin erityisesti ottamaan kantaa siihen, tulisiko poliittisen viestinnän käytänteitä yhdenmukaistaa siten, että eduskuntaryhmien ja edustajien toimesta tapahtuva tiedottaminen tapahtuisi vasta valiokunnan kokouksen jälkeen.

Saadussa lausuntopalautteessa ei tehdä selkeää eroa virallisviestinnän ja poliittisen viestinnän periaatteisiin.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä, perussuomalaisten eduskuntaryhmä, sosiaalidemokraattien eduskuntaryhmä, ruotsalainen eduskuntaryhmä, kristillisdemokraattien eduskuntaryhmä sekä Liike Nyt-eduskuntaryhmä katsovat, että tiedottaminen valiokunnan kokouksista tulisi tapahtua pääsääntöisesti vasta kokouksen päätyttyä.

Vihreän eduskuntaryhmän mielestä on toissijaista, mitä kohtaa pidetään kokouksen päättymisajankohtana, kunhan kaikilla edustajilla ja eduskuntaryhmillä on asiasta sama käsitys. Loogisinta olisi tiedottaa vasta kokouksen jälkeen.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä pitää nykykäytäntöjä toimivina, eikä näe tarvetta muutoksille. Mikäli muutoksiin ryhdytään, tulisi ne toteuttaa kokeiluna ja varmistaa myös kaikkien ryhmien sitoutuminen uusiin sääntöihin.

Keskustan eduskuntaryhmän mukaan nykykäytäntöjä, eduskunnan työjärjestystä tai valiokuntien ohjeistusta ei tulisi ilman painavaa perustetta muuttaa.

Liitteet: Eduskuntaryhmien lausunnot ja vt. pääsihteerin lausuntopyyntö

KOKOOMUKSEN
EDUSKUNTARYHMÄ

Lausuntopyyntö valiokuntien päätöksestä tiedottamisesta
Eduskunnan kanslialle

Kokoomuksen eduskuntaryhmä

Kokoomuksen eduskuntaryhmä pitää kannatettavana, että valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta muodostetaan yksiselitteinen ja yhdenmukainen, koko eduskuntaa koskeva linja.

Kokoomuksen eduskuntaryhmä kannattaa toimintalinjaa, jossa tiedottaminen tapahtuisi valiokunnan kokouksen jälkeen. Kokoomuksen eduskuntaryhmä pitää tätä perustelluimpana muun muassa siksi, että tällöin myös valiokunnan puheenjohtaja voi osallistua tiedottamista seuraavaan julkiseen keskusteluun, sen sijaan, että hän olisi edelleen sidottu kokouksen puheenjohtamiseen.

Valiokunnille on kuitenkin luotava mahdollisuus päättää tiedottamisesta tapauskohtaisesti myös em. pääsäännöstä poikkeavalla tavalla.

Helsingissä 2.10.2025

Jukka Kopra
Eduskuntaryhmän puheenjohtaja
Kokoomuksen eduskuntaryhmä

Lähettäjä: Immonen Olli <Olli.Immonen@eduskunta.fi>

Lähetetty: torstai 18. syyskuuta 2025 16.19

Vastaanottaja: Koillinen Mikael <mikael.koillinen@eduskunta.fi>

Aihe: Perussuomalaisten eduskuntaryhmän lausunto valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Arvoisa vs. pääsihteeri Koillinen,

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä lausuu valiokuntien päätöksistä tiedottamista koskevaan lausuntopyyntöönne seuraavaa:

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä katsoo, että valiokunnan päätöksistä tiedottamisen tulisi tapahtua vasta valiokunnan kokouksen jälkeen, ellei valiokunta yhdessä tapauskohtaisesti toisin päättä.

Ystävällisin terveisin

With Best Regards

Olli Immonen

Pääsihteeri / Secretary General

Perussuomalaisten eduskuntaryhmä / The Finns Party Parliamentary Group

+358 50 522 2177

olli.immonen@eduskunta.fi

00102 EDUSKUNTA

PARLIAMENT OF FINLAND

Asia: SDP:n eduskuntaryhmän lausunto valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Eduskuntaryhmän katsoo, että on hyvä, jos valiokunnissa käsiteltävänä olevista asioista tiedottamisesta löytyy yhteisesti sovitut pelisäännöt.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä lausuu seuraavaa:

Kuten lausuntopyynnössä todetaan, valiokunnan kokousten ei-julkisesta luonteesta johtuu, että vielä keskeneräisen asian käsittelyasiakirjoista ja siitä valiokuntakäsittelyn aikana saaduista tiedoista eivät jäsenet eivätkä virkamiehet saa kertoa ulkopuolisille. Poikkeuksen tähän tekee asian käsittelyn selostaminen eduskuntaryhmän suljetussa kokouksessa.

Selvää on, että jos asian käsittely on vielä kesken, ei asiasta tule tiedottaa. Harmaan alueen muodostaa se väliaika, joka asian käsittelyn päättymisestä kestää kokouksen päättymiseen.

Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä yhtyy puhemiesneuvoston näkemykseen, että tiedottaminen tapahtuisi vasta valiokunnan kokouksen päätyttyä. Tämä asettaisi kaikki valiokuntaryhmät yhdenvertaiseen asemaan. Sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän näkemys on, että tästä olisi hyvä saavuttaa ryhmien välinen yhteisymmärrys.

Lähettilä: Vimpari Anna-Mari <anna-mari.vimpari@eduskunta.fi>

Lähetetty: torstai 2. lokakuuta 2025 15.22

Vastaanottaja: Keskuskanslia <Keskuskanslia@eduskunta.fi>; Kuloovesi Tuula <Tuula.Kuloovesi@eduskunta.fi>

Kopio: Portaankorva Timo <Timo.Portaankorva@eduskunta.fi>; Selin Stiina <Stiina.Selin@eduskunta.fi>

Aihe: Keskustan eduskuntaryhmän lausunto valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Keskustan eduskuntaryhmän lausunto valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Keskustan eduskuntaryhmä kiittää eduskunnan puhemiesneuvostoa mahdollisuudesta lausua valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta ja toteaa kantanaan seuraavaa.

Lausuntopyynnössä pyydetään eduskuntaryhmien näkemystä siihen, pitäisikö valiokunnan tekemästä päätöksestä tiedottaa vasta sen jälkeen, kun valiokunnan kokous on päättynyt. Eduskunnan työjärjestyksen 43 a §:n 1 momentin mukaan asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on valiokunnassa loppuun käsitelty. Pykälää on tulkittu niin, että asia katsotaan loppuun käsitellyksi ja julkiseksi, vaikka valiokunnan kokous olisi vielä kesken eikä valiokunta ole esimerkiksi ehtinyt lähettää virallista tiedotetta.

Keskustan eduskuntaryhmä toteaa, että Suomi on avoin demokratia, jossa opposition vaikutusmahdollisuuksia ei pidä rajoittaa. Lausuntopyynnössä ei kerrota tarkemmin, millaisesta ja kuinka laajasta ongelmasta on kyse sekä vaatiiko mahdollinen muutos lainsäädännön muuttamista vai riittäisikö valiokuntien ohjeistuksen muuttaminen (valiokuntaopas). Valiokunnat eivät tee kaikista päätöksistään tiedotetta.

Keskustan eduskuntaryhmä painottaa, että valiokunnassa on puheenjohtajan johdolla mahdollisuus sopia esimerkiksi siitä, että valiokunnan tekemistä päätöksistä jäsenet tiedottavat vasta ao. kokouksen päättymisen jälkeen. Se edellyttää valiokunnassa luottamuksen ilmapiiriä yli hallitus-oppositiorajojen, johon tulisi aina pyrkiä ja kannustaa ilman, että eduskunnan työjärjestystä tai valiokuntien ohjeistusta muutetaan esimerkiksi kulloisenkin eduskunnan enemmistön tahdon mukaiseksi ilman painavaa perustetta.

Muilta osin Keskustan eduskuntaryhmä yhtyy lausuntopyynnössä esitettyyn näkemykseen, että valiokunnissa vielä keskeneräiset asiat asiakirjoihin eivät ole julkisia, ja että keskeneräisistä asioista saa kertoa ulkopuolisille vain tietyin poikkeuksin.

Eduskunnassa 2.10.2025

Antti Kurvinen
puheenjohtaja

Anna-Mari Vimpari
pääsihteeri

vs. pääsihteeri Mikael Koillinen

Eduskunnan kanslia

Lausuntopyyntö eduskuntaryhmille valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Vihreän eduskuntaryhmän mielestä on toissijaista, mitä kohtaa pidetään kokouksen päättymisajankohtana, kunhan kaikilla edustajilla ja eduskuntaryhmillä on asiasta sama käsitys.

Pidämme kuitenkin loogisimpana lausuntopyynnössä esitettyä tulkintaa, jonka mukaan asian käsittely päättyy, kun valiokunnan kokous päättyy. Toisin sanoen asiasta tiedottaminen tapahtuisi vasta valiokunnan kokouksen jälkeen.

Helsingissä 24.9.2025

Tiina Kivinen
pääsihteeri
Vihreä eduskuntaryhmä

Lausunto valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä kiittää mahdollisuudesta lausua valiokuntien päätöksistä tiedottamisesta. Meille nykykäytäntö on ollut toimiva: mietintö on tullut julkiseksi sen tultua hyväksytyksi valiokunnan kokouksessa. Pääsääntöisesti edustajien oma viestintä aiheesta tapahtuu myöhemmin, kokouksen päätyttyä tai mietinnön ollessa salissa käsittelyssä. Mahdollisuus viestintään kokouksen vielä ollessa käynnissä on ollut mielestämme selkeä.

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmälle sopii, että käytäntö muuttuu siten, että tiedottaminen tapahtuisi vasta valiokunnan kokouksen päättymisen jälkeen, joskin meille sopii myös nykykäytännön jatkuminen. Tärkeintä on, että linja päätöksistä tiedottamisen suhteen on selkeä, kaikkien tiedossa, ja sitä kaikki myös noudattavat. Lisäksi on tärkeää, että valiokunnilla säilyy mahdollisuus päättää itse, mikäli jonkin asian kohdalla halutaan noudattaa erikseen sovittavaa aikataulua.

On myös todettava, että kaikissa vaihtoehdoissa on hyvät ja huonot puolensa. Tiedotuksen venyttäminen kokouksen päättymiseen saakka voi lisätä houkutusta saada etumatkaa vuotamalla tietoja etuajassa. Toisaalta tiedottaminen kesken kokouksen voi heikentää keskittymistä kokouksen seuraaviin asioihin.

Ehdotamme, että mikäli käytäntöä asioiden julkisuusajankohdasta muutetaan, tehtäisiin muutos aluksi määräaikaisena kokeiluna. Riittävän pitkän kokeilun jälkeen voitaisiin arvioida, onko uutta käytäntöä noudatettu, ja onko sen koettu tuovan enemmän myönteisiä vai kielteisiä vaikutuksia. Korostamme, että kaikkein tärkeintä on, että jokainen edustaja tietää ja sitoutuu yhteiseen tiedottamisaikatauluun.

Helsingissä 29.9.2025

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä

Svenska riksdagsgruppens utlåtande om extern kommunikation kring utskottsbeslut

3.10.2025

Svenska riksdagsgruppen anser det vara positivt att frågan angående extern kommunikation om utskottsbeslut utreds och lyfts upp till behandling.

Vår riksdagsgrupp understöder talmanskonferensens motiverade synpunkt om att extern kommunikation angående utskottsbeslut borde ske först efter utskottsmötets avslutande.

Vidare är det värdefullt att samtliga utskott följer samma regler angående kommunikation, vilket bidrar till en enhetlig och jämlik ärendehantering utskotten emellan

Lähettilä: Ilmarinen lina <iina.ilmarinen@eduskunta.fi>

Lähetetty: perjantai 26. syyskuuta 2025 10.10

Vastaanottaja: Koillinen Mikael <mikael.koillinen@eduskunta.fi>

Kopio: Kulovesi Tuula <Tuula.Kulovesi@eduskunta.fi>

Aihe: VS: Lausuntopyyntö: valiokunnan päätöksestä tiedottaminen

Hei,

Liike Nyt katsoo tiedottamisen tapahtumista valiokunnan kokouksen jälkeen perusteltuna.

Ystävällisin terveisin,

Iina Ilmarinen

Liike Nyt -eduskuntaryhmän pääsihteeri

p. +358 50 3535950

iina.ilmarinen@eduskunta.fi

Liike Nyt -eduskuntaryhmä

Eduskuntaryhmille

Perustuslain 50 §:n 2 momentin mukaan valiokuntien kokoukset eivät pääsäännön mukaan ole julkisia. Valiokunta voi kuitenkin määrätä kokouksensa julkiseksi siltä osin kuin valiokunta hankkii tietoja asian käsittelyä varten. Valiokunnan pöytäkirjat ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat julkisia, jollei välttämättömien syiden vuoksi eduskunnan työjärjestyksessä toisin säädetä tai valiokunta jonkin asian osalta toisin päättä.

Eduskunnan työjärjestyksen 43 a §:n 1 momentin mukaan asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on valiokunnassa loppuun käsitelty. Säännöksen esitöiden (PNE 1/1999 vp, s. 25/I) mukaan valiokunnan pöytäkirja tulee yleensä julkiseksi, kun sihtööri on varmentanut sen, mutta asian käsittelyasiakirjat tulevat julkisiksi, kun asia on valiokunnassa loppuun käsitelty.

Valiokunnan kokousten ei-julkisesta luonteesta johtuu, että vielä keskeneräisen asian käsittelyasiakirjoista ja siitä valiokuntakäsittelyn aikana saaduista tiedoista eivät jäsenet eivätkä virkamiehet saa kertoa ulkopuolisille (ks. Valiokuntaopas, s. 161).

Valiokunnan jäsenet ja varajäsenet saavat ilman valiokunnan lupaa selostaa keskeneräisen asian käsittelyä ja siihen kuuluvia asiakirjojakin eduskuntaryhmänsä suljetussa kokouksessa siltä osin kuin kysymys ei ole asiakirjan salassapidosta johtuvan tai valiokunnan määräykseen perustuvan vaiteliaisuuden piiriin kuuluvista seikoista. Tällöin on kuitenkin korostettava tietojen olevan luottamuksellisia niin kauan kuin asian valiokuntakäsittely on kesken (ks. Valiokuntaopas, s. 162).

Sanotusta johtuu, että asian käsittelyn ollessa kesken ei keskeneräisen asian asiakirjoista, esim. asiantuntijalausunnon, mietinnön tai lausunnon sisällöstä, voi antaa julkisuuteen tietoja. Toisaalta sanottu merkitsee sitä, että oikeudellista estettä ei ole sille, että esimerkiksi kulloiseenkin oppositioon kuuluva edustaja tiedottaa asiasta heti sen tultua loppuun käsitellyksi, vaikka valiokunnan kokous olisi vielä kesken eikä esimerkiksi valiokunnan tiedottamiseen ole vielä mahdollisuutta.

Puhemiesneuvosto keskusteli ongelmasta keväällä 2025. Perustelluksi nähtiin, että tiedottaminen tapahtuisi vasta valiokunnan kokouksen jälkeen. Jatkotyöskentelyä varten pyydän kunnioittavasti ryhmältänne käsitystä siitä, olisiko yhdenmukaisen käytännön saavuttamiseen löydettävissä eri ryhmien välinen yhteisymmärrys.

Kirjallinen lausunto pyydetään lähettämään allekirjoittaneelle viimeistään perjantaina 3.10.

Mikael Koillinen

vs. pääsihtööri